

تظاهرات روز شانزدهم آذر

بهاء دو ربال

نمودار همه بستگی عمیق نسل جوان ملت ما بود

شکایت نامه های قلابی، تظاهرات باشکوهی که در تاریخ دانشگاه ما نند نداشت با شرکت بیش از یک هزار دانشجو در دانشگاه تهران برگزار گردید.

دانشجویان در حالیکه سایه ای از اندوه و خشم بر چهره داشتند از روز پیش سر در دانشگاه ها را سیاه پوش کرد، بودند.

صبح شانزدهم آذر پرچم دانشگاه را بحالت نیمه افراشته در آوردند در جلوی صفوف منظم دانشجویان عکس دکتر مصدق پیشوای ملت و سه تن شهیدان دانشگاه بچشم میخورد.

دانشجویان یکبار دانشگاه تهران را با سکوت پرا بهتی دور زدند و در محوطه باز جلوی دانشگاه هنرهای زیبا اجتماع کردند

نخست آقای غازی دانشجوی پلی تکنیک بر نامه متینگ را اعلام داشت و سپس خانم هماداری دانشجوی دانشکده پزشکی بیاد شهدای دلیر شانزدهم آذر ۳۲ روان شاد بزرگ نیا، رضوی، قندچی و به احترام آنان اعلام سکوت کرده و سپس قطعه شعر مهیجی بنام سوگند خواند

آنگاه آقای دکتر شیبانی دانشجوی دلیری که سال پیش پس از تظاهرات با عظمت آذرماه بزندان دزخیمان کودتا افتاده بود و تا فروردین سال بعد یکسره در زندان بسر میبرد نطق کوتاهی ایراد کرده و در آن به فرومایگان و پست نهادانی که مسبب واقعه ۱۶ آذر ۳۲ بودند تفریق فرستاد و اعلام کرد که:

مردم قهرمان ایران حاضر نیستند دلقان و مسخرگان را بعنوان مبارزان با فساد بشناسند

سپس آقای حسین دانشجوی دانشکده فنی طی خطابه مهیجی از رزمندگان دلیر دانشگاه یاد کرد و بنمایندگی از طرف دانشجویان تشبثات مذبحانه هیأت حاکمه و سازمان امنیت را که سعی میکنند دانشجویان را اخلاک معرفی کنند و با درج اعلانات و تلگرافهای قلابی دانشگاه را حقیر جلوه دهند محکوم کرد و اعلام

در صبح روز پنجشنبه شانزدهم آذرماه ۱۳۴۰ دلیر غم توطئه خائنانه هیأت حاکمه و تشنجات مفتضح سازمانهای انتظامی بصورت جعل امضاء و نشر اکاذیب و

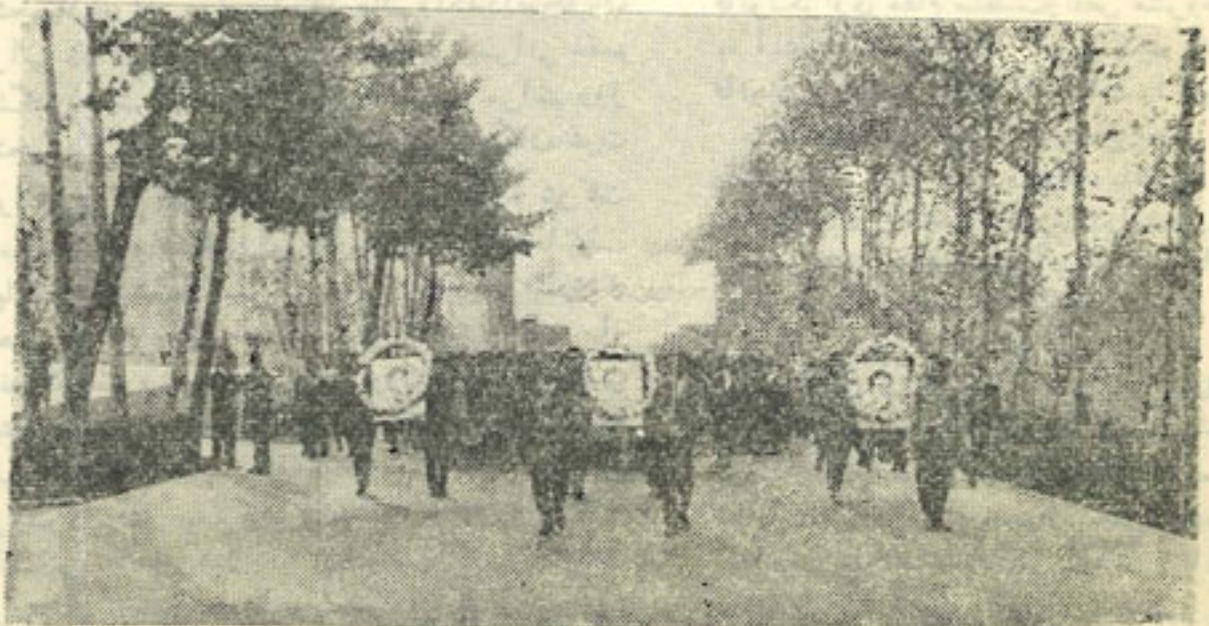
دانشگاه سنگر شکست ناپذیر آزادی است

دسیسه و تهمت ما را از ادامه مبارزه ملی خود باز نمیدارد

نامه ها و همچنین شهرت صاحبان امضاءها و سمتی که به دنبال نامشان آمده بخوبی بر شن میسازد که نویسندگان این نامه ها از یک منبع الهام میگیرند و سرسیرده یک دستگاه هستند.

بفرض قبول وجود خارجی صاحبان این امضاءها با توجه بوضع اجتماعی اکثر آنها و بمناسبت جهل و نادانی و فساد محیطی که در آن نشوونمایافته و به آب و نانی رسیده اند جای تعجب نیست اگر منکر دانش و دانشگاه باشند و در چنین صورتی غم خواری آنان برای دانشگاه و دانشگاهیان همان حکایت غم خواری کور برای بینا و نادان

هر چه سکوت کردیم، هر چه خواستیم و قاحت سبک مغزانی را که بر جان و هستی مردم وطن ما مسلط هستند نادیده انگاریم، هر چه کوشیدیم خشممان را فرو بلعیم و مسخره بازیهای جعل امضاء و شکایات ساخته و پرداخته سازمان امنیت و دستگاه پلیس را بی پاسخ گذاریم بر تعداد امضاء کنندگان دروغ غیر این نامه های بی سروته افزوده شد و هر روز ستونهای بیشتری از روزنامه ها وقف فحاشی بدانشگاه شد. فریاد اعتراض هزاران جوان پاکباز و شیفته آزادی را صدای معدودی آشوبگر بیگانه پرست نام نهادند. عبارات یکنواخت و مضامین مخصوص این

دانشجویان در حال حرکت

برای داناست.

باید دید متصدیان امور که هر روز بهیانه خدمت گذاری و جان نثاری بر آری دریافت چند رغاز حقوق و فوق العاده و گرفتن نشانه های بی ارزش بارسیدن به مقام و منصب ناپایدار و بدتر از همه اینها برای ادامه دادن بدزدی ها و رشوه خواری های خود دست بکار درست کردن و منتشر ساختن این اعلامیه ها بنام تقاضای طبقات مختلف میشوند خائن بوطن و بیگانه پرست و اخلاک گر باشند با مادران دانشجویان دانشگاه و استادانی که با ما همگامی دارند؟

آیا آنجا که فقط بهوای ریاست انجمن محلی فلان بخش یا بهوس نمایندگی فلان صنف حاضرند امضاء آنها پای اعلامیه های کذائی گذاشته شود و اگر بی رضای اطلاع آنها هم نامشار در پای درخواستها درج شود سکوت میکنند آلت دست و اسباب اجرای مقاصد پست دولتهای فاسد و جان نثار و غلامان خانه زاده می باشند یا دانشجویان آزادپخواه و حقیقت جوی دانشگاه که در اقدامات خود هدفی جز اجرای عظمت و سعادت ملت ندارند؟

امضاء کنندگان احتمالی این درخواست نامه های ننگین ممکن است مانند کبک سر بزیر برف کنند و خود را از زهمه حراینها غافل نشان دهند و بهمان عنوان های بی ارزش اکتفا کنند و بهر مذلت و توهمین تن در دهند اما ما جوانیم و بارنج فراوان تحصیل کرده و میکنیم فهمیده ایم که شرافت و آزادی چیست؟ ما سازندگان فردای این سرزمین هستیم و باید از ناپسامانی ها و دزدیها، غارتگریها و خلافکاریهای هیأت حاکمه که آینده ما را بدترین وجه تهدید میکنند اندیشناک باشیم و در صد چاره بر آئیم راه ما راه حق و راستی است مادر پیشگاه تاریخ ملت خود احساس مسئولیت میکنیم هیأت حاکمه باید بداند که با این توطئه گریها

گوشه ای از اجتماع دانشجویان

مخبرها

شانزدهم آذر در دانشگاههای شهرستانها

خبرهاییکه تاکنون از اصفهان، مشهد، شیراز تبریز، اهواز، آبادان به ما رسیده حاکی از برگزاری تظاهرات عظیمی در روز شانزدهم آذر میباشند در شهرستانها مذکور پلیس و مأمورین سازمان امنیت برای جلوگیری بقیه در پشت صفحه

ریز و نده سازیهایی نمی تواند در شرافتمندان دانشجویان دانشگاه را لکه دار سازد.

ما بپا خواستیم تا جهل و فقره بیدادگری را از این سرزمین ریشه کن سازیم و ایران را آزاد و آباد بنیان گذاریم

خواست ما حماسه زمان ما است

آنها که در برابر مصاف کشیده با حربه و دروغ برضد ما می کوشند خواهند دید که در آینده نیز هم چون گذشته دانشگاه سنگر شکست ناپذیر آزادی است

ملت ایران دیگر حکومت استبدادی را تحمل نخواهد کرد

ایرانی - پیاخیز و بااستقرار حکومت ملی قانونی بعمر حکومت سیاه سر سپردگان بیگانه پایان بخش

ملت ایران حاضر نیست که دول بزرگ بنام کمک بگویند این مملکت يك مملکت عقب افتاده است و باید بدان کمک نمود، نخیر ملت ایران هیچوقت حاضر نیست نام ملت عقب افتاده باو اطلاق شود، مامیخواهیم از مال حلال خود، مالی که به مردم این مملکت تعلق دارد کشور خود را اداره کنیم. « مصدق »

قامت مردانگی در برابر اغیار به طمع درهم و دینار خرم ممکن و طوق بندگی بیگانگان را به گردن مینداز، در برابر اجنبی زانوزدن و به چیرگی و رشادت وی اعتراف کردن جز زبونی و زوال تو نتیجه ای نخواهد داشت، علی علیه السلام
ذلیل ترین اقله ام جهان مردمی هستند که بیگانه بر آنان مسلط گردد، من از اینکه دشمنی در انجام نیات خود کوشاست متأثر نیستم ولی بی حسی و سکوت شما در دفاع از حقوق و ملیت دلم را مالامال خون کرده است.

« علی علیه السلام »

برای استقرار حکومت قانون ملی برای نجات اقتصاد استعمار زده ایران برای اتخاذ سیاست خارج ملی مستقل برای بصفیه جامعه ایران از عوامل فساد با جبهه ملی ایران همکاری کنید

سازمان دانشجویان اروپا قرائت شد و آقای فاطمی قطعنامه روز دانشجوی را قرائت کرد که باتفاق آراء بتصویب رسید خلاصه قطعنامه اینست ما میخوانیم .
۱- جناب دکتر مصدق پیشوای محبوب ملت ایران از زندان احمدآباد آزاد شود .
۲- ما بعمل دولت و فرمان اخیر راجع به قانونگزاری مقام سلطنت و نقض مشروطیت و برگشت به استبداد شدیداً اعتراض میکنیم لغو فرمان غیر قانونی و شروع فوری انتخابات را خواستاریم .
۳- باوجود قول آقای قدس نخعی به نمایندگان دانشجویان هنوز فشار دستگاه باقلیت ادامه دارد و سفارت حاضر به تجدید گذرنامه دانشجویان نشده است مامیخواهیم که باین اعمال مخالف قانون و دشمن بارز علیه دانشجویان و انتقار جوئی از طبقه جوان میهن پرست ایران خاتمه داده شود .

تصمیم گرفته شده که قطعنامه مزبور بمقامات سفارت داده شود قریب ۶۰ نفر از دانشجویان حامل قطعنامه بودند پلیس آمریکا محوطه سفارت را محاصره کرده و بما اخطار شد که از محوطه سفارت دور شویم ۵ نفر نمایندگان انتخاب شدند که با آقای پویانی وزیر مختار ملاقات کنند سایر دوستان بدستور پلیس از داخل سفارت اخراج شدند و ۵۰۰ قدم دور از سفارت در يك چهارراه منتظر ماندند نمایندگان ایالات ادهایو و نیوجرسی و نیویورک و واشنگتن رونوشت قطعنامه را بوزیر مختار ایران دادند و سفارت را ترک کردند خبرنگاران جراند در محل حاضر شدند و خبر مزبور را مخابره نمودند روزنامه واشنگتن پست جریده مهم واشنگتن خبر مزبور را با عکس جناب آقای دکتر مصدق منتشر کرد مقاله سالمین بودی که اخیراً در روزنامه معروف و کثیرالانتشار نیویورک تایمز در يك صفحه بزرگ راجع بایران درج شده است تاثیر بسیار خوب کرده و دستگاه سفارت ایران را شدیداً نموده مضطرب است .

غلبه دانشجویان ایرانی مقیم امریکا بر سفیر هیأت حاکمه .

پس از تشبثات که ناگون سفیر هیأت حاکمه در امریکا و لغو گذرنامه آقای قطب زاده دانشجوی ایرانی و بعد از آنکه اداره مهاجرت امریکا دستور خروج ایشان از ایالات متحده را صادر کرد .

سناتور فریپامز نماینده ایالات نیوجرسی توانست ماده واحده ای بتصویب سنای امریکا برساند که آقای قطب زاده تا وقتی در وطن خود تامین جانی ندارد حق اقامت در ایالات متحده را داشته باشد .

پیام دانشجویان ایرانی در فرانسه

اتحادیه دانشجویان ایرانی مقیم فرانسه پیامی بدانشجویان دانشگاههای ایران فرستاده اند که خلاصه آن بشرح زیر است
برشمائیکه باپیکاراصلی خود دشمنان ملتی را بخویش نگران داشته اید بر شمائیکه پرچمداری راستی و عدالت پیشه کرده اید

برشمائیکه بخون خویش خانه آرادی و دانش را رنگین نموده اید تا سپاه اهریمن بر آن دست نیازدوریا نهند سلام و درود گرم دانشجویان ایرانی مقیم فرانسه .
مقیم دانشجویان دلیر و سارر دانشگاه های ایران

دانشجویان مبارز و میهن دوست مقیم امریکا در تظاهرات ۱۶ آذر

خبرنگار ما از آمریکا مینویسد : بطوریکه قبلاً اطلاع داده شده بود پیر و تصمیمات سازمان دانشجویان دانشگاه تهران - کنفدراسیون دانشجویان ایرانی در اروپا و سازمان واحد دانشجویان ایرانی در امریکا سازمان دانشجویان ایرانی مقیم واشنگتن در شرق امریکا پیشقدم ترتیب مراسم روز دانشجویان ۴ شنبه شب جناب آقای دکتر شایگان دعوت ما را قبول کردند و برای ایراد سخنرانی و شرکت در مراسم به واشنگتن آمدند دوستان مبارز ما غلب از پانصد تا ششصد کیلو متری با وجود گرفتاری و امتحان در این روز شرکت کرده و تمام شب را در راه بودند کلولند و نیوجرسی و نیویورک و نقاط دیگر دوستان آمده بودند با وجود آنکه در روز ۵ شنبه اغلب امتحان داشتند معذالک عده ای کثیر در این مراسم در هتل معروف و محلل ۲۴۰۰ واشنگتن شرکت کردند سالن هتل بعکس جناب آقای دکتر مصدق و پرچم ایران و شعارهای جبهه ملی تزئین شده بود آقای دکتر شایگان در میان احساسات پرشور دانشجویان وارد سالن شدند و بعد از اعلام برنامه روز دانشجویان پشت تریبون قرار گرفتند و نطق بسیار جالبی ایراد کردند که چندین بار با کف زدنهای ممتد دانشجویان قطع شد بعد از بیانات سه نفر دیگر از دانشجویان پیام

فراموش نشدنی است خون برادران دانشجویی ما که در شانزده آذرماه ۳۲ بدست دژخیمان بزمین ریخت میجهد و برادران دانشجوی را بمبارزه میطلبند
دانشجویان دانشگاه مشهد در اعلامیه خود چنین نوشته اند (آذرماه هر سال دآورخاطرات شوم است در تبریز تظاهرات ناشکوهی انجام شد و ضمن قطعنامه خود الاء داشتند

ما از اولیاء امور میخواهیم - بتوقیف غیر قانونی بشوی بزرگ ملت ایران جناب آقای دکتر محمد مصدق خاتمه دهند .
ما دانشجویان دانشگاه تبریز اقدامات دولت آقای کتر امینی را غیر قانونی دانسته هر دولتی را که برخلاف اراده ملت و از طریق غیر قانونی حکومت کند و از خود بدون صلاح دید مجلس شورای ملی قان ن بیافزاید محکوم میکنیم و ائتماد و اطمینان بچنین دولتی نداریم و اقدامات اردولت از نظر ما فاقد ارزش قانونی است .
که روح هر دانشجوئی تراقتضی را آزرده میسازد .
ما امیدواریم در شمه رده ی بعد خبرهای پیشری از تظاهرات دانشگاهها شهرستانها و دانشجویان ایرانی مقیم خارج از کشور فراهم آورده در دسترس خوانندگان قرار دهیم

عصر شانزدهم آذر در امامزاده عبدالله همه سال خانواده شهیدای دانشگاه روز شانزدهم آذر بر سر مزار عزیزان خود مراسمی برپا میداشتند و گروهی از دانشجویان تبریز در آن شرکت میجستند .
امسال کمیته دانشگاه برای برگزاری مراسم خاصی از دانشجویان دعوت کرد که با ما مراده عبدالله آیند ولی نیروهای انتظامی راه را مسدود نموده و درهای درودی امامزاده عبدالله را بستند و حتی زدن سه جنازه که آنروز بکورستان آورده بودند جلوگیری شد خانواده شهیدان و گروه کثیری از دانشجویان ناگزیر از اجرای مراسم وفاتحه خوانی چشم پوشیده باخشم و عبرت نسبت به هیأت حاکمه فاسد بشور بازگشتند

بقیه دانشگاه

داشت که پدران و مادران ما بهترین شوقان مادران راه تاریخی و صمیمی ترین باران مادر مبارزه پی گیر علیه هیأت حاکمه فاسد و مزدورند .

آقای بطحی دانشجوی حقوق ناطق بعدی نطق هیجان انگیزی درباره جریان شانزدهم آذر و مسائل اجتماعی و سیاسی روز ایراد کرد و در آن متذکر گردید: درای اردو گروه در برابر یکدیگر صرف کشیده اند دسته ای که در خود قدرت حرکت سراغ ندارند و یا توان درست اندیشیدن و درست عمل کردن در خود نمی بینند اینان همان هیئت حاکمه فاسد ایران را تشکیل میدهند در برابر آنها نسل جوان ایران قرار گرفته که خواستار حریت و جنبش است .

هیأت حاکمه ایران مجبور است باین نیاز سر تعظیم فرو آورد تحول و حرکت خواست طبقه جوان و نسل انقلابی کشور است مقصود از انقلاب برهم زدن روابط غلط و ناهنجار و غیر منطقی اجتماع است این کار در آغاز نیاز بقیام مسلحانه ندارد اما اگر در برابر مسالمت زور گوئی خود نمائی کرد آنگاه مردم بر طبق اعلامیه جهانی حقوق بشر بعنوان آخرین علاج بقیام بر ضد ظلم و فشار مجبور می گردند

ناطق هیأت حاکمه را از خیره سری وعدم توجه بمصالح ملت بر حذر داشت .

سپس آقای قندچی خطابه کوتاهی قرائت نمود و از پسر عموی از دست رفته خود و دو تن دیگر از شهیدان دانشگاه به بزرگی یاد کرد در پایان میتینگ آقای بنی صدر عضو کمیته دانشگاه از شرکت کنندگان در تظاهرات سیاسی گزارشی نمود و از همه آزاد مردانی که دانشجویان را تأیید مینمایند و همچنین از دانشجویان میهن پرست دانشگاههای ایران و دانشجویان ایرانی مقیم امریکا و اروپا تشکر نمود خصوصاً مبارزه دلیرانه سیف پور فاطمی و قطب زاده راستود

میتینگ عظیم ۱۶ آذر در ساعت ۱۲ با نظم و ترتیب کامل پایان یافت در تمام مدتی که تظاهرات ادامه داشت نیروهای پلیس و آرتش و جتر بار اطراف دانشگاه را محاصره و مانع نزدیک شدن مردم غیرتمند تهران که برای پشتیبانی از دانشگاه آمده بودند شدند پدران و مادران دانشجویان در کنار سایر مردم و از پشت صفوف نیروهای انتظامی فریاد می زدند

**ما مبارزه فرزندان خود را تأیید می کنیم .
یروز باد دانشگاه ملت از دانشگاه پشتیبانی می کند**

بقیه اخبار

از انجام میتینگ کوشش بسیار کرده و حتی پدران و مادران دانشجویان را زیر فشار قرار دادند تا مانع خروج فرزندان خود از خانه هایشان شوند با وجود بر این تظاهرات دانشجویان به شکوه هر چه بیشتر همراه با پخش اعلامیه در شهر صورت گرفت .
دانشجویان دانشگاه اصفهان در اعلامیه خود نوشته اند (شانزده آذر در تاریخ مبارزات دانشجویان ایرانی

جبهه ملی ایران خواستار انتخابات فوری است

درود بدکتر مصدق پیشوای ارجمند ملت ایران